

LOC-Bouwpool ondersteunt cliëntenraden bij ver- en nieuwbouwtrajecten

Geplaatst op 19 september 2022

“Laat je niet met een kluitje in het riet sturen”

Om als cliëntenraad goed te kunnen adviseren over renovatie- of nieuwbouwprojecten kun je bij de LOC-Bouwpool aankloppen. De experts van de Bouwpool helpen cliëntenraden om tijdens het bouwtraject van begin tot eind maximale invloed uit te oefenen.

Bouwpool-adviseur en architect Mariëlle van Ooi (56)

vertelt over haar werk. “Zorg dat je in zo’n vroeg mogelijk stadium betrokken bent.”

Je naam klinkt bekend, kan dat kloppen?

“Jazeker, mijn broer Theo van Ooi is als trainer/adviseur verbonden aan LOC Waardevolle zorg. Toen de Bouwpool een aantal jaar geleden versterking zocht, vroeg hij of dat niets voor mij zou zijn. Ik ben al ruim dertig jaar werkzaam als architect en heb me, sinds 2011 als zelfstandig architect, vooral toegelegd op projecten in zorg en onderwijs. Het is mooi om een gebouw zodanig te bouwen of verbouwen dat het welzijn optimaal is. Voor mensen met dementie bepaalt de omgeving bijvoorbeeld in sterke mate hoe veilig en prettig zij zich voelen.”

Je besloot actief te worden in de LOC-Bouwpool?

“Ik wilde graag mijn kennis inzetten en cliëntenraden ondersteunen bij bouwprojecten. Zeggenschap van mensen over hun woonsituatie is heel belangrijk. Dus nadat ik met een paar Bouwpool-adviseurs was meegelopen, ben ik er in 2019 ingestapt.”

Wat valt je vooral op in de samenwerking met cliëntenraden?

“We worden best vaak te laat ingeschakeld. Dan hebben bijvoorbeeld bestuur en architect het schetsontwerp van de verbouwing of nieuwbouw al rond. Pas daarna wordt de cliëntenraad bij het proces

betrokken en om advies gevraagd. Als de cliëntenraad ons vervolgens inschakelt, zijn we eigenlijk te laat en kan er weinig meer worden veranderd. Het is zó belangrijk dat de directie of bestuur de cliëntenraad in het prilste stadium betreft bij de zorgvisie en het programma van eisen waaraan het bouwproject moet voldoen.”

Volgens de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018) heeft de cliëntenraad toch gewoon advies- en instemmingsrecht als het om huisvestingsbeleid, renovatie of nieuwbouw gaat?

“Klopt, maar om goed te kunnen adviseren, moet je wél alle informatie over en zeggenschap in het bouwproces hebben. Vanaf de start van het traject, al bij het opstellen van het programma van eisen en de keuze van de architect. Juist in het vroegste stadium worden heel veel belangrijke keuzes gemaakt. Daar moet je als raad bij zijn.”

In juli 2022 deed de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) uitspraak in een zaak van een cliëntenraad die bezwaar maakte omdat hij niet betrokken was bij de nieuwbouw en renovatie van gebouwen van de zorginstelling. De LCvV gaf aan dat de zorginstelling en cliëntenraad concrete afspraken hadden moeten maken in de medezeggenschapsregeling over het betrekken van de raad bij de totstandkoming van de (ver)bouwbesluiten. Over deze uitspraak kun je verder lezen in het artikel: [Zorgvastgoed en de rol van de cliëntenraad](#).

Wat vind je van de in de hierboven genoemde uitspraak?

“Die bevestigt hoe noodzakelijk het is concrete afspraken te maken over alle informatie- en adviesmomenten per fase in het bouw- of renovatietraject. Als cliëntenraad en bestuurder die afspraken in de medezeggenschapsregeling vastleggen waarborgt dat de invloed van cliëntenraden. Ik geef raden altijd meteen het lijstje ‘adviesmomenten’ met alle momenten waarop je als cliëntenraad invloed kunt uitoefenen. Ook adviseer ik meteen dat lijstje aan de bestuurder te geven. De cliëntenraad is dé partij die kan aangeven wat bewoners nodig hebben om waardevol te kunnen wonen en leven.

Heb je daar voorbeelden van?

“Ik merk vaak als ik samen met de cliëntenraad het bouw- of renovatieontwerp bekijk dat de ruimtes veel kleiner zijn dan wij als Bouwpool adviseren. Een ontwerp voldoet vaak aan de minimale eisen waaraan elk gebouw in Nederland volgens het Bouwbesluit moet voldoen. Wij adviseren voor een badkamer bijvoorbeeld 7 vierkante meter, terwijl vaak 5 vierkante meter is vastgelegd. Ook huiskamers en keukens zijn vaak veel kleiner dan wij adviseren. En gangen zijn soms te smal om elkaar, ook met rolstoel, scootmobiel of tijdens een pandemie, veilig te kunnen passeren. Bovendien is de groene buitenruimte rondom de woonvoorziening heel belangrijk. De vormgeving en de inrichting van een gebouw én de buitenruimte hebben een positief effect op het welbevinden van mensen die er wonen. En maakt het

prettiger werken voor zorgmedewerkers.”

Heb je een voorbeeld van hoe je een cliëntenraad de afgelopen periode hebt bijgestaan?

“Ik werd gebeld door een raad die de presentatie van bouwtekeningen kreeg vlak voor de daadwerkelijke bouw van start zou gaan. De cliëntenraad had geen enkele invloed kunnen uitoefenen. Omdat de omwonenden ook niet betrokken waren bij de nieuwbouw en verbouwing van het woonzorgcentrum is toen alsnog inspraak geregeld. De omgeving had bedenkingen bij de opzet van een deel van de nieuwbouw. De cliëntenraad heeft de bestuurder ons lijstje met adviesmomenten gegeven. Vervolgens hebben we de raad kunnen helpen met opmerkingen en aanpassingen van de plannen. De bouw liep flinke vertraging op, maar de cliëntenraad heeft namens de achterban wél invloed kunnen uitoefenen. En de buurt is uiteindelijk ook betrokken – heel belangrijk.”

Wanneer moet een cliëntenraad zeker contact opnemen met de adviseurs van de LOC-Bouwpool?

“Zodra je hoort dat er iets gaat spelen op het gebied van ver-, nieuwbouw of renovatie. Wij kunnen dan adviseren wat de raad te doen staat en welke vragen je aan de bestuurder kunt stellen om meer duidelijkheid te krijgen over de plannen. Laat je niet met een kluitje in het riet sturen. Hoe meer grip je krijgt op de plannen, hoe meer invloed je kunt uitoefenen.”

Wat wil je cliëntenraden als laatste meegeven?

“Maak concrete afspraken in de medezeggenschapsregeling over de informatie-, advies- en instemmingsmomenten tijdens een verhuizing, nieuwbouw- of renovatieproces. Zet met de bestuurder op schrift hoe en wanneer je betrokken wordt en welke rechten je als cliëntenraad hebt.”

Online cursus: De plek van de cliëntenraad bij nieuwbouw en renovatie

Op 22 november organiseert de LOC-Bouwpool een online cursus getiteld: ‘De plek van de cliëntenraad bij nieuwbouw en renovatie’. Kijk [hier](#) voor meer informatie.

Meer weten?

De [LOC Bouwpool](#) ondersteunt cliëntenraden en heeft een document ‘adviesmomenten bij verbouw/nieuwbouw’ ontwikkeld dat helpt inzichtelijk te krijgen wanneer de cliëntenraad betrokken moet worden (op te vragen via de Vraagbaak). Tevens is er de handreiking [‘Bouwstenen voor cliëntenraden’](#).

Wil je als cliëntenraad gebruik maken van de expertise van de LOC-Bouwpool, neem dan graag contact op met vraagbaak@loc.nl of bel tijdens kantooruren 030 284320 voor mee informatie.

> Zie ook het interview met Bouwpool-adviseur Huub Kamsma:

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Nieuwbouw, verbouw en sluiting](#), [Dienstverlening aan cliëntenraden](#)

Trefwoorden: [tips](#), [week van de medezeggenschap](#), [zorg en zeggenschap](#)